

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

шурӯи диссертатсионии 6D.KOA-113-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба диссертатсияи Солеҳзода Шоира Солеҳ дар мавзуи “Асосҳои илмӣ-методии таълими воҳидҳои паремиологӣ ва фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3. Педагогика. 5.3.5.3. – Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ

Диссертатсияи илмӣ Солеҳзода Шоира Солеҳ ба яке аз масъалаҳои мубрами илмӣ - методии таълими воҳидҳои паремиологӣ ва фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон бахшида шудааст. Мубрамияти таълими мавзуи мазкур, пеш аз ҳама, дар он зоҳир мегардад, ки қарорди низоми мукаммали таълими воҳидҳои паремиологӣ ва фразеологӣ, инчунин муайян намудани нақш ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон дар асоси методологияи илмӣ ва таҷрибаи пешқадами омӯзгорӣ аҳамияти махсуси илмӣ ва амалӣ дошта, татбиқи натиҷаҳои он дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тақозои замон мебошад.

Маҳз ҳамин ҷиҳати масъала дар диссертатсияи Солеҳзода Шоира Солеҳ дар баробари пешниҳоди илмӣ - методии таълими воҳидҳои паремиологӣ ва фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон иртиботдошта аз оғоз то интиҳои рисола чун хатти сурх дар мадди назари рисоланавис қарор гирифтааст.

Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31 - 33 - и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Дар зинаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, бахусус, дар дарсҳои забони модарӣ барои муваффақ шудан ба ин сифатҳо таълими воҳидҳои паремиологӣ ва фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон заминаи мусоид фароҳам меорад.

Аз ин рӯ, метавон, пеш аз ҳама, натиҷаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои пешниҳодшударо метавон дар амалияи қорҳои таълимию тарбиявӣ ҳамаи муассисаҳои таълимӣ ва қорҳои тақмили ихтисоси омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ метавон истифода бурд.

Мавзӯ ва муҳтавои диссертатсионии Солеҳзода Шоира Солеҳ дар мавзуи “Асосҳои илмӣ-методии таълими воҳидҳои паремиологӣ ва

фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон” ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 5.3. Педагогика. 5.3.5.3.– Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ, ҳамчунин, ба Феҳристи КОА - и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 мутобиқат мекунад.

Диссертант дар рисолаи хеш коркарди методи мавзӯҳои дар доираи таълими воҳидҳои пареміологӣ ва фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон, зимни таъҷа намудан ба маводи назариявӣ - методӣ, ба натиҷаҳои озмоишҳои педагогии дар раванди омӯзиши забони модарӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва, албатта, дар заминаи ақидаҳои шахсиаш пешниҳод намудааст, ки аз ҷумлаи дастовардҳои муҳим ва дигари ӯ маҳсуб меёбад.

Аз ин нуктаи назар, мавзӯи рисолаи Солеҳзода Шоира Солеҳ мубраму муҳим буда, аз ҷиҳати назариявӣ амалӣ низ шоистаи дастгирӣ аст.

Диссертатсияи мазкур мутобиқ ба талаботи Низомнома дар бораи шӯрои диссертатсионӣ, ки 30 июни соли 2021 таҳти №267 ба тасвиб расидааст, таълиф шудааст. Ва ин кори диссертатсионӣ дар кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б. Гафуров» иҷро шуда, бо қарори ҷаласаи васеи муассисаи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя пешниҳод шудааст (Суратҷаласа 13-уми марти соли 2026-ум, №3).

Дар хулосаи ҷаласаи васеи кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б. Гафуров» ба диссертатсия баҳои объективӣ ҳама тарафа дода шудааст.

Натиҷаҳои асосии кори диссертатсионӣ дар 46 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, дар маҷаллаҳои эътирофнамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 19 мақола нашр шудааст.

Теъдоди интишороти доғалаб дар нашрияҳои тақризшаванда ё худ эътирофшуда ба талаботи банди 34 - Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад.

Маводи диссертатсия бо истифода аз ишораҳои мувофиқ ба муаллифони онҳо ва ба сарчашмаҳои иқтибосшуда корбаст шудааст, ки ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунад.

Диссертатсия ба талаботи Низомномаи дар бораи шӯрои диссертатсионӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30

июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, аз ҷониби муаллиф фикрҳои ҷолиб пешниҳод шудааст. Инчунин, дорои ягонагии дохилӣ, натиҷаҳо ва муқаррароти нави илмӣ барои ҳимояи ошкор мебошад, ки аз саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар илми педагогика ва методикаи таълим шаҳодат медиҳад.

Аҳамияти таҳқиқ, навгониҳои илмӣ диссертатсия ва арзиши амалии онро ба назар гирифта, комиссияи эксперти ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи Солеҳзода Шоира Солеҳ дар мавзӯи “Асосҳои илмӣ-методии таълими воҳидҳои паремиологӣ ва фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3. Педагогика. 5.3.5.3.– Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ ба ҳимоя пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи эксперти диссертатсияи Солеҳзода Шоира Солеҳ дар мавзӯи “Асосҳои илмӣ-методии таълими воҳидҳои паремиологӣ ва фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3. Педагогика. 5.3.5.3.– Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ дар асоси банди 60-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Солеҳзода Шоира Солеҳ дар мавзӯи “Асосҳои илмӣ-методии таълими воҳидҳои паремиологӣ ва фразеологӣ ва мавқеи онҳо дар рушди фарҳанги нутқи хонандагон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3. Педагогика. 5.3.5.3.– Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи эксперти муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 5.3. Педагогика. 5.3.5.3.– Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ мувофиқат доранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

Иматзода Дутфия Маҳмадулло - доктори илмҳои педагогӣ, профессор, мудири шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълимии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи А. Ҷомии АТТ;

- **Абдурахимзода Қудратулло Саид** - доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогика ва психологияи МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав»;

- **Қосимов Олимҷон Ҳабибович** – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи назария ва амалияи забоншиносии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода.

3. Ба сифати муассисаи пешбар

- **Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни тавсия дода шавад.**

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Барои ҷопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаи таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ,
профессор

Рузиева Лола Толибовна

Аъзои комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ,
профессор

Хочиматова Гулчеҳра Масаидовна

доктори илмҳои филологӣ,
профессор

Ҳомидзода Дилмурод Ражаб

Имзои Л.Т.Рузиева, Г.М.Хочиматова ва Д.Р.Ҳомидзодаро тасдиқ мекунам

**Сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ**

Шодихонзода Э.Ш.

25.09.2026